

ÁRVAY ANGELIKA BORÁSZ

Az Árvay és Társa borászat sokáig Tokaj-Hegyalja egyik legkiemelkedőbb, közepes méretű pincészetének számított, amelynek Árvay János volt a szakmai vezetője. Az élet azonban úgy hozta, hogy a főborász kivált a cégből és "hazament" Rátkára, ahol már Árvay Családi Pincészet néven kezdték újra a gazdálkodást. A családi pedig szó szerint értendő, mert a borászatot a házaspár és a két gyermekük együtt működteti. A cég ügyvezetője Árvay Angelika.

Felmerült egyáltalán a kérdés, hogy milyen szakmát válassz?

Árvay Angelika: Igen is, meg nem is: ebben nőtem fel, de amikor választani kellett, akkor matektagozatra mentem, ami nem biztos, hogy a mezőgazdasághoz áll a legközelebb. Utána is csak az volt a kérdés, hogy jogász legyek vagy közigazdász. Aztán egyszer csak az egyetem alatt érdekelni kezdett ez az egész, és kértem édesapámat, hogy ajánljon nekem szakkönyveket. Ő úgy vélte, hogy egy vizsgaidőszak után nem biztos, hogy nekem éppen szőlészettel-borászattal kapcsolatos könyveket kéne olvasgatnom, de lassan megfertőzött, és egy idő múlva már nem is volt kérdés, hogy ezt a pályát

választom. Inkább elkezdtem keresni azokat a lehetőségeket, hogy mit lehetne még tanulni és hogyan tudok majd beilleszkedni a vállalkozásba.

Nem gondoltam volna, de nagyon jól jön, hogy menedzsment szakirányon végeztem a közgazdasági egyetemet: a cégnek ezt a részét teljesen én viszem, a teljes adminisztrációt én intézem, én készítem elő a papírokat a könyvelőnek és a menedzsment-ismereteim is hasznosak, még egy ilyen kis cég esetében is, hiszen a bort nemcsak elkészíteni kell, hanem utána el is kell adni.

Hogyan fogadta el a családod, hogy te már a munkatársuk is vagy, nemcsak a kislányuk?

Árvay Angelika: Nem volt egyszerű, az biztos. Apukám talán már nem is emlékszik rá, de hosszú volt az út. Még az egyetem alatt is sokszor előfordult, hogy beszélgettünk egy kérdésről,

amiben mindkettőnknek igen határozott, de különböző véleménye volt, és a beszélgetések nagy része azzal végződött, hogy leintett: jól van, kiscsillag, én ezt jobban tudom. Egyszer el is mondtam neki, hogy ez mennyire rosszul esik, és hogy így csak az ő kicsi lánya maradok, amíg világ a világ.

Amikor elkezdtem vele dolgozni, először nyilván titkárnői feladatokat végeztem: viccelődünk is, hogy fantasztikus vagyok menedzser-kalkulátornak. Aztán amikor létrejött a családi vállalkozás, az formálisan arra a cégre épült, amit az öcsémmel még az egyetem alatt alapítottunk, hogy a külsős munkákat el tudjuk végezni, ennek pedig én voltam az ügyvezetője. Ezzel együtt járt egy csomó technikai teendő, amikről lassan kiderült, hogy nekem jól mennek, így végül egy sor feladat teljesen rám maradt, amikkel ő már nem is foglalkozik.

Papíron tehát úgy néz ki a cégünk, hogy az Árvay Családi Pincészet Kft-nek én vagyok az ügyvezetője és édesanyámmal és az öcsémmel négyen vagyunk tulajdonosok, édesapám pedig az Árvay Családi Gazdaságnak a tulajdonosa és vezetője, amiben anyával vannak ketten. Magyar sajátosság, hogy egy cégnek nem lehet földtulajdona, csak őstermelőknek, így a családi cégünk a saját területeinket bérlő.

Hogyan fogadott el a borásztársadalom?

Árvay Angelika: Miután végeztem az egyetemen, meséltem egy ismerősnek, hogy ettől nagyon tartok: nő is vagyok, ráadásul fiatalabbnak is néztem ki a koromnál, mire azt mondta, hogy ezzel nem kellene foglalkoznom, mert ha jól csinálom, amit csinállok, előbb-utóbb elfogadnak. Ez valahogy bennem maradt, nem görcsöltem rá és tényleg így lett. Persze eleinte még Apával mentem mindenhová, aztán már csak küldött, akár Svájcba is, egyedül egy borbemutatóra, két nagy bőrönddel. Ott még jobban látszott, hogy csak arra figyeltek: itt a borászat képviselője, aki ráadásul családtag is, nem pedig arra, hogy hány éves vagyok, vagy milyen nemű. Vagy ha kényesebb volt a helyzet, vittem az öcsémet is, de előbb-utóbb elfogadták, hogy én jelenek meg és nem az édesapám.

Úgy érzem, hogy nekem sokat segített az, hogy Wille-Baumkauf Márta, Berecz Stephanie, Bárdos Sarolta kijárták előttünk az utat, így a férfiak már nem kapnak a szívükhöz, ha egy nő ül le velük egy asztalhoz. Sőt, úgy veszem észre, hogy örülnek is neki, hogy színesítjük a borásztársadalmat és elfogadják, hogy ezzel sok minden átalakult. Nyilván ehhez az is kellett, hogy sosem álltam neki észet osztani, de már régóta el merem mondani a véleményem, és meg is hallgatják.

Ilyen egyszerű volna, hogy mindenki hozzászokik a helyzethez és ezzel meg is oldódnak a problémák?

Árvey Angelika: Amikor apukámmal dolgozni kezdtünk, akkor egy nagy cég élén állt, ahol dolgozott egy csomó ember és az történt, amit ő mondott. Azután elindult a családi vállalkozás és már nem ez volt a helyzet, hanem kompromisszumokat kellett kötni, mert a helyzet úgy kívánta. Rájöttem, hogyha logikusan fel tudtam vezetni, hogy miért kell szerintem máshogy csinálni valamit, mint ahogy ő szeretné, akkor nem bólintott rá azonnal, de elgondolkozott rajta, és ha úgy alakult, később igazat adott nekem.

Mindegyikőnknek új volt a helyzet, hogy muszáj végiggondolni azt is, amit a másik mond. Ennek a legtöbbször anyukám itta meg a levét, mert ő csak azt látta, hogy némi kiabálás után az egyik az egyik ajtót csapja be, a másik a másikat, mindenki eltűnik és lehet, hogy három óra múlva már nyoma sem volt a konfliktusnak, de ő még nem tudta magában lezárni.

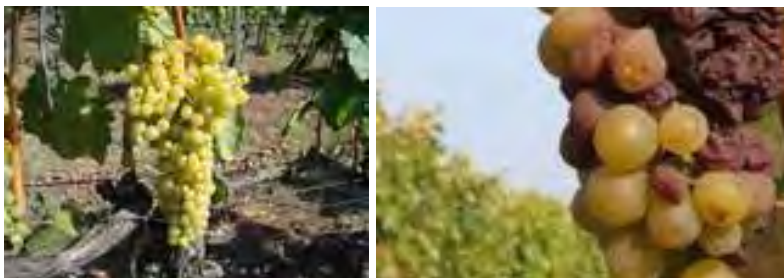
Másrészről azt gondolom, hogy leánygyermekként nekem könnyebb együtt dolgoznom az édesapámmal, mint például az öcsémnek. Nőként sokkal inkább szem előtt tudom tartani a borászat érdekét: nem az a fontos, hogy nekem legyen igazam, hanem az, hogy szép borokat készítsünk, amiket szeretnek az emberek. Örülök, ha az öcsém bora valakinek jobban tetszik, mint az enyém és nem akarom mindenáron túlszárnyalni. Férfiként sokkal nehezebb az egót háttérbe szorítani. Nyilván az is egy más helyzet lenne, ha az öcsém lenne az idősebb gyerek, de megpróbáljuk mindannyian úgy alakítani a célokat, hogy a család legyen az első.

El lehet valahogyan választani a munkát és a családi életet egy ilyen vállalkozásban?

Árvey Angelika: Nagyon nehéz, még akkor is, ha a pince nem ott van, ahol lakunk, mert a számítógép viszont igen... Nem tudunk elszabadulni, vagy délután simán befejezni a munkát, a hétvégéken szintén dolgozunk. Most például az volt a családi nyaralás, hogy elmentünk Gere Andiékhoz Villányba borvacsorázni, vagy ha leadom a jövedéki bevallást, el szeretnék menni három napra Skóciába egy barátnőmhöz, de hosszabb időre nem tudunk elutazni. Ez persze megváltozik, ha nekem vagy az öcsémnek gyereke születik: akkor találnunk kell valami megoldást arra, hogy ezt ki tudjuk kapcsolni, legalább esténként.

El tudnád képzelni máshol a munkahelyed?

Árvay Angelika: Maximum külföldön. Így, hogy van saját vállalkozás, nagyon furcsa lenne máshol dolgozni, még akkor is, ha néha nagyon nehéz fenntartani a likviditást. Felőrölnék azok a helyzetek, amikor azért nem tudok fizetni, mert nekem is tartoznak, de ez a gazdaság más területein is így van. Egy másik cégnél talán az viselne meg, hogy nem bírom az igazságtalanságot. Belebetegednék, ha olyan helyzetet kellene elviselnem, amin nem tudok változtatni.

Te vagy a 35 év alatti borászokat tömörítő Junibor Egyesület elnöke.

Árvay Angelika: Nagyon szeretem, a koncepciót is és a tagokat is: ott is úgy működünk, mint egy család. Nehéz is elmagyarázni a kívüllátnak, hogy ez nem egy marketingegyesület, hanem elsősorban azzal a céllal jött létre, hogy egymást segítsük mindenben, hogy egyre szebb borokat tudjunk készíteni. Az alapításkor nem gondoltam volna, hogy ennyire kinövi magát. Évente háromszor tartunk közgyűlést, ebből egyet mindig más borvidéken, egyszer pedig Etyeken. Évente veszünk fel tagokat, de nagyon fontos, hogy akit felvesszünk, az beleilljen a csapatba és neki is fontos legyen az ügyünk. Látunk más egyesületeket, amik nem működnek, mi pedig nem ilyet szeretnénk.

Az alapításkor nem is mi voltunk az ötletgazdák, hanem idősebb borászok, többek között Gere Attila, Jásdi István és az édesapám. Volt egy holland borbemutató, ahová egy autóval ment Jásdi István és Figula Mihály, a két fiú, Dani és Misi pedig a beszálláskor bemutatkozott egymásnak. Ezen az apák teljesen kiakadtak: hogyan létezhet, hogy mindannyian borászok, a szüleik jó barátok, egy borvidéken dolgoznak, és mégsem ismerik egymást? És tényleg nem nagyon ismertük egymást generáción belül. Lassan kezdett kialakulni a koncepció, aztán végül egy szomorú alkalom adódott, amikor mind együtt voltunk: Figula Mihály temetése után ültünk le 26-an alapítók.

A felvételi korhatár 35 év és 40 éves korig lehet maradni, bár most hozunk létre egy tiszteletbeli tag kategóriát is - nehogy úgy járjunk, hogy mire az egész igazán beérik, addigra kiöregszik a tagság. Nagyon szeretem a Junibort és rengeteg örömet ad, de lassan el kell gondolkodni rajta, hogy egyszer el kell engedni és átadni valakinek, akinek lesz kedve tovább csinálni.

Az interjút a DEMETRAE – (GenDer GuidancE to enhance and support woMEn choices in the AgriculTuRAIfield pathways and tools for Education and Vocational systems) azaz “Pályaválasztási döntést előkészítő és segítő módszertan nemek szerint specifikus és nők szerepét erősítő elemeinek kidolgozása a mezőgazdasági oktatás és szakképzés területén” című projekt keretén belül Megyeri Sára készítette.

2013. február